



United Nations  
Educational, Scientific and  
Cultural Organization



Intangible  
Cultural  
Heritage

# Hakeminen Unescon aineettoman kulttuuriperinnön luetteloihin

Leena Marsio, Museovirasto

# Ihmiskunnan aineettoman kulttuuriperinnön luettelo

(The Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity)

Tarkoituksena on paremman näkyvyyden ja yleisen tietoisuuden nostaminen aineettomasta kulttuuriperinnöstä sekä kulttuurista moninaisuutta kunnioittavan vuoropuhelun edistäminen.

Tällä laajimmalla listalla on 399 kohdetta.



# Kriteerit

## Ihmiskunnan aineettoman kulttuuriperinnön luettelo

- Kohteiden tulee olla aineetonta kulttuuriperintöä
- Luetteloon pääsemisen tulee **edistää aineettoman kulttuuriperinnön näkyvyyttä ja tietoisuutta** sen merkittävydestä sekä rohkaista keskusteluun, täten heijastaen kulttuurin maailmanlaajuista monimuotoisuutta ja samalla antaen todisteita ihmisen luovuudesta.
- Kohteen suojelemisessa tulee käyttää keinoja, jotka voivat suojella ja edistää aineettoman perinnön asemaa **yleisellä tasolla**.
- Perintökohteen tulee olla asetettu ehdolle yhteisön, ryhmän tai yksilöiden **mahdollisimman laajan osallistumisen avulla**. Osallistuminen on ilmoitettu aiemmin ja se on tullut täysin omasta tahdosta.
- Kohteen tulee kuulua kansalliseen luetteloon sitä Unescon listalle hakevassa maassa/maissa.

# Kiireellistä suojelua vaativan aineettoman kulttuuriperinnön luettelo

(List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding)

Päämääränä on asianmukaisten  
suojelutoimien toteuttaminen

Luetteloon pääseminen  
edesauttaa kansainvälistä  
yhteistyötä suojelutoimenpiteiden  
toteuttamiseksi.

Yhteensä listalla on tällä hetkellä  
52 kohdetta.



Kuva: Unesco

# Kriteerit

## Kiireellistä suojelua vaativan aineettoman kulttuuriperinnön luettelo

- Kohde on aineetonta kulttuuriperintöä
- Kohde on kiireellisen suojelun tarpeessa, koska sen **elinvoimaisuus on uhattuna suojelutoimenpiteistä huolimatta.**
- Suojelusuunnitelman avulla yhteisön on mahdollista jatkaa perinteen harjoittamista ja siirtämistä.
- Perintökohteen tulee olla asetettu ehdolle yhteisön, ryhmän tai yksilöiden mahdollisimman laajan osallistumisen avulla. Osallistuminen on ilmoitettu aiemmin ja se on tullut täysin omasta tahdosta.
- Kohteen tulee kuulua kansalliseen luetteloon sitä Unescon listalle hakevassa maassa/maissa.

# Hyvien suojelukäytäntöjen rekisteri (Register of good safeguarding practices)

Rekisteri sisältää ohjelmia ja hankkeita aineettoman kulttuuriperinnön suojelemiseksi. Nämä käytännöt toteuttavat esimerkillisesti sopimuksen periaatteita ja tavoitteita sekä ottavat huomioon kehitysmaiden erityistarpeet.

Yhteensä tässä rekisterissä on 19 ohjelmaa, hanketta ja aktiviteettia.



Kuva: Unesco

# Kriteerit

## Hyvien suojelukäytäntöjen rekisteri

- Ohjelma, projekti tai toiminta koskee suojelua Unescon sopimuksen määritelmien mukaisesti
- Toiminta **edistää suojelua ja toimii esimerkkinä** alueellisella, alueiden välisellä ja/tai kansainvälisellä tasolla
- Toiminta heijastaa Unescon sopimuksen periaatteita ja tavoitteita
- Toiminta on **osoittautunut tehokkaaksi** aineettoman kulttuuriperinnön elinvoimaisuuden lisäämiseksi ja tuloksia on mahdollista arvioida
- Toiminnan tulee olla asetettu ehdolle yhteisön, ryhmän tai yksilöiden mahdollisimman laajan osallistumisen avulla. Osallistuminen on ilmoitettu aiemmin ja se on tullut täysin omasta tahdosta.
- Toiminnan takana olevat tahot haluavat jakaa oppimaansa muiden tahojen kanssa
- Toimintaa on mahdollista soveltaa **kehitysmaissa**

# Hakemuksen tekeminen

- Kohteen tulee olla Elävän perinnön kansallisessa luettelossa
- Mihin luetteloon tai rekisteriin hakea ja milloin?
- Monikansallisen hakemus?
- Yhteistyössä yhteisöjen kanssa – läpi koko hakemusprosessin.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö lähettää hakemuksen, kuvat ja videon Unescon aineettoman kulttuuriperinnön sihteeristölle 31.3. mennessä



Kuva: Unesco



# Tärkeitä kysymyksiä

- Mikä elävän perinnön ilmiö? Miten rajataan?
- Miksi hakea?
- Ketkä ovat hakijayhteisöt? Keitä mukaan prosessiin?
- Mitä resursseja tarvitaan?

# Prosessi

## Museovirasto

- Asiantuntijaryhmä ja Museovirasto
- Opetus- ja kulttuuriministeriö
- Unescon sihteeristö *tekninen arviointi*
- Arviointikomitea (Evaluation body) *sisällöllinen arviointi*
- Hallitustenvälinen komitea (Intergovernmental Committee)  
*päätös: hyväksyy/ hylkää/ palauttaa valmisteluun*

# Kansalliset kriteerit arvioitaessa kansallisen luettelon kohteiden hakemuksia

- **Edustavuus:** Kohde edustaa käsityksiä Suomesta maan rajojen sisällä ja ulkopuolella.
- **Luovuus:** Kohteeseen liittyvää tietämystä, taitoa, tunnettavuutta ja perinteen siirtämistä uudistetaan.
- **Avoimuus ja tasa-arvo:** Kohde toimii esimerkkinä kulttuurisesta käytännöstä avoimessa ja demokraattisessa yhteiskunnassa.
- **Kestävä kehitys:** Kohde toimii esimerkkinä kulttuurisen ilmaisun kestävydestä ja kestävän kehityksen haasteista selviytymisestä.





# Kysymykset

1. Ehdotettavan aineettoman kulttuuriperinnön kohteen nimi
2. Luettelo tai rekisteri, johon kohdetta aiotaan hakea (ks. yllä RL, USL, GP)
3. Hakemusta koordinoiva taho/ henkilö ja yhteystiedot
4. Yhteistyökumppanit yhteystietoineen
5. Ketkä harjoittavat ja siirtävät perinnettä tänä päivänä? Millaisia rooleja näillä ryhmillä on? (500–4000 merkkiä)
6. Kuvaus ehdotettavasta kohteesta: miten perinnettä harjoitetaan ja siirretään, perinteen elinvoimaisuus ja uhat sen säilymiselle; mahdolliset kaupalliset, ihmisoikeuksiin tai ympäristöön liittyvät ulottuvuudet. (500–4000 merkkiä)
7. Onko perinnettä harjoittavia yhteisöjä jo kuultu kansainväliseen hakemukseen liittyen? Jos kyllä, miten?
8. Haluavatko perinteen harjoittajat ehdottaa kohdetta Unescon luetteloihin? Miksi?
9. Miten yhteisöt osallistetaan hakuprosessiin, jotta hakemuksella olisi mahdollisimman laaja tuki?
10. Miten hakuprosessi aiotaan toteuttaa, millä resursseilla sekä aikataulu vuodelle 2018?
11. Mikä puoltaisi juuri tämän kohteen valitsemista Suomen ensimmäiseksi ehdotukseksi?

# Aikataulu

- Kiinnostuksen ilmaukset 9.4 klo 16.00 mennessä Museovirastoon
- Huhtikuussa asiantuntijaryhmä kokoontuu, Museovirasto lähettää esityksen ministeriöön
- Toukokuussa (?) päätös ministeriöstä
- Julkista tietoa on vain valittu kohde





Intangible  
cultural  
heritage

Connection EN FR ES

🔍

NEWS
EVENTS
CONVENTION
LISTS
SAFEGUARDING
ACTORS
BY COUNTRY

UNESCO » Culture » Intangible Heritage » Capacity building » Content of training materials »  
[Access to capacity-building materials](#)

Capacity building

## Access to capacity-building materials

The large quantity of training materials developed by the Intangible Cultural Heritage Section of UNESCO for strengthening capacities for the safeguarding of ICH is now available for download by interested individuals and institutions.

**To access materials:**

- if you don't have an account on ICH website, please [create one](#), validate it and complete the data under 'capacity-building' tab;
- if you have an account but don't have access to the [repository](#), go to [personal account page](#) and complete the data under 'capacity-building' tab.

Once you have created an account , having requested access to materials, you can download documents from the [repository of capacity-building material](#)

Capacity building
Content of training materials
> <a href="#">Access to capacity-building materials</a>
Call for expressions of interest
Facilitators
Delivery at country level

<https://ich.unesco.org/en/access-to-capacity-building-materials-00830>